

Pungorné Grebenár Katalin

A bölcsődébe járó kisgyermek átmeneti tárgyai*

„Amikor egy gyerek nagyon-nagyon hosszú ideig szeret, de nemcsak játszik,
hanem IGAZÁBÓL szeret, akkor Igazivá válsz...
...Mire Igazi leszel, általában lebabusgatják rólad a bundát, kiesik a szemed,
mindened meglazul és megkopik.

De ez mind nem számít, mert aki Igazi, az nem lehet csúnya, azt csak azok látják csúnyának,
akik semmit sem értenek.”

(Részlet Margery Williams A bársony nyuszi, avagy a játékok életre kelnek című művéből)

Az idézett mesekönyv arról szól, hogyan válik a bársony nyuszi egy kisfiú átmeneti tárgyává. De mi is az az átmeneti tárgy, és milyen szerepet tölt be a kisgyermek életében? Egy empirikus kutatás eredményeinek a felhasználásával e kérdésre keresem a választ ebben a tanulmányban.

Az átmeneti tárgy jelentősége

Az átmeneti tárgy elnevezés Winnicott-tól származik, aki azt írja: „Az átmeneti tárgy olyan tárgy, amelyet az alany úgy kezel, mintha az mintegy félúton lenne önmaga és egy másik személy között: ez tipikusan egy játék baba, vagy egy ruhadarab is lehet, amelyet a gyermek kincsként őriz és vigasztalásként használ, de amelyet nem kell egy személy megfelelőjeként tekintenünk” (Tóth, 10). A kisgyermek szempontjából ez a tárgy az ő képzeletében jött létre, a baba világalakításának a kezdete (Winnicott, 2000).

* Köszönettel tartozom Dr. Zsubrits Attila témavezetőnek a tanulmány elkészítéséhez nyújtott segítségéért.

Ugyanakkor *Winnicott* azt is megjegyzi, hogy tulajdonképpen nem a tárgy az átmeneti. A szó arra utal, hogy a tárgy a csecsemő átmenetét jelképezi az anyával való összeolvadás és a tőle való különállóság állapota között. Ezek a tárgyak nem részei a baba testének, de nem tartoznak teljesen a külső valósághoz sem (*Winnicott*, 1999).

Az átmeneti tárgy helyettesíti az anyát, segítségével a gyermek megtanul megbirkózni a feszültségeivel, rájön arra, hogy a frusztráció csak bizonyos ideig tart: az anya visszatér hozzá. Segít az anyától való leválásban, önállósodásban. A gyermek aktivitását feltételezi: ő találja meg a megoldást. Az átmeneti tárgy „íratlan szerződés”, mely köztünk és a baba között született, és amellyel kapcsolatban soha nem szabad feltenni a kérdést: „Észrevetted vagy a képzeleted szülte ezt?” (*Winnicott*, 1999, 12–13. o.).

A tárgy jellemzője, hogy egyszerre szimbólum és valóságos, konkrét tárgy (fétis). Egyszerre objektív és szubjektív. A gyermek külső tárgyat használ, de azt belső fantáziával ruházza fel, ezáltal a belső szükséglet és a külső tárgy mintegy összeolvad.

A tárgyat úgy is értelmezhetjük, mint a baba első birtoktárgya. A tárgy kizárólagos birtokosa a gyermek, ő alkotja meg, ő „lelkesíti”, azaz nevet ad neki. A gyermeknek hatalma van felette, kitöltheti rajta dühét, „ölheti és ölelheti”. A tárgy tulajdonképpen médium, felfogja, levezeti az indulatokat, kiszolgál.

Nem szabad megváltoztatni, csak ha a gyermek óhajtja, még kimosni, megvarrni is tilos. Van saját léte, objektivitása (puha, meleg tapintású, tömege van, szaga van), lehet pelenkadarab, párna, lepedő, anya ruhája vagy annak darabja, zsebkendő, takaró... A felnőtt szemszögéből nézve külső tárgy, a gyermekéből nézve azonban nem, ugyanakkor nem is belső dolog (*Winnicott*, 1999).

Az átmeneti tárgy támasz a krízishelyzetekben, mint a gyors elválasztás, a családban bekövetkező változás, például kistestvér születése esetén. Ilyen alkalom lehet az egyik szülő ideiglenes vagy tartós távolléte is, a válás, az új környezet, mint a bölcsődébe, óvodába kerülés kezdeti szakasza, a kórház-szeparáció.

Tehát a bölcsődébe behozott tárgyak is átmeneti tárgyként funkcionálnak, így a kispárna, a takaró, a személyes holmi, az otthoni tárgyakkal tömött szatyor, a hátizsák, az anya ruhadarabja és egyéb holmija, vagy a játékszerként definiált, de a játékba nem vitt mackó, baba. A gyermek ezekkel a tárgyakkal általában nem játszik, senkinek sem adja oda, de az is előfordul, hogy meg sem mutatja senkinek, a ruhája alatt hordja, a zsebében vagy a szekrényben dugdossa, kis táskába rejti és féltve őrzi (*Zsubrits*, 2011).

A gyermeknek nemcsak csecsemőkorában van szüksége az átmeneti tárgyra, gyakran három-négyéves korában is összekuporodik és kedvencével babrál, amikor fáradt, rosszkedvű, fáj valamije. Ezzel újra próbálja élni azt a tökéletes biztonságot, amit élete első hónapjaiban érzett (*Spock*, 2006).

A tárgy sorsa, hogy egy idő után elveszti szimbolikus jelentőségét, érzelmi vonzerejét, félreteszik, ha már nincs rá szükség, átadja helyét az átmeneti jelenségek egyre szélesedő körének.

A kutatás eredményeinek bemutatása

Az empirikus kutatás tárgya

A kutatás során arra kerestem a választ, hogy a bölcsődés korú gyermekek milyen arányban rendelkeznek átmeneti tárgyakkal, miféle tárgyak ezek, hogyan viszonyulnak hozzájuk, miképpen van jelen a bölcsődei életükben. Van-e különbség a lányok és fiúk átmeneti tárgyai között? Kíváncsi voltam arra is, hogy a kisgyermeknevelők tisztában vannak-e az átmeneti tárgy jelentőségével, kihasználják-e vigasztaló szerepét, esetleg tiltják a csoportba való bevitelét, ne adj isten büntetnek-e vele. Vannak-e szabályok a tárgyhasználatot illetően, és ha igen, mik azok?

Az alkalmazott kutatási módszer

Bölcsődei kisgyermeknevelők számára olyan nyitott és zárt kérdéseket tartalmazó kérdőívet állítottam össze, amely vizsgálja a bölcsődébe járó kisgyermek átmeneti tárgy használati jellegzetességeit és a nevelők tapasztalatait. A válaszadás önkéntes alapon és anonim módon történt.

Az empirikus vizsgálat menete

Az önkitöltős kérdőívek felvételére 2012-ben került sor öt szombathelyi és egy vidéki bölcsődében. Az 56 kiadott kérdőívből 50 példányt kaptam vissza, melyeket elemzési szempontok mentén értékeltem (Pungorné, 2013).

Az eredmények részletes ismertetése

A válaszoló kisgyermeknevelők életkora 20 és 60 év közötti, többségük 46–50 éves, régóta a pályán dolgozó pedagógus, 42%-uk pedig 40 évnél fiatalabb. A nevelők 64%-a rendelkezik felsőfokú szakirányú végzettséggel.

A választ adó 50 bölcsődei nevelő összesen 260 kisgyermekről tudott véleményt mondani. Ez alapján a gyerekek 58%-a használ valamilyen átmeneti tárgyat.

1. táblázat

Az átmeneti tárgyak jellege

Az átmeneti tárgy jellege	Hány gyermek rendelkezik ilyen tárggyal?
Textilpelenka, takaró, alvókendő, párna, kendő, előke, zsebkendő	47
Plüssállat, plüssfigura	93
Baba	8
Autó, traktor	5
Labda	1
Táska	1
Cumi, cumisüveg	32

Ezt követően arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a bölcsődei dolgozók hogyan ítélik meg az átmeneti tárgyakat. Az eredmények alapján a nevelők egytől egyig belátták a tárgy fontosságát. Legtöbben (31 fő) a legnagyobb jelentőséget a tárgy által nyújtott biztonságnak tulajdonították. Sokan megfogalmazták, hogy a vigasztárgy az otthont jelenti a kicsinek, a családhoz való kötődést és az otthon biztonságos érzését, melegét, hangulatát, illatát, nyugalomát adja. Szerepet játszik az otthontól és a szülőtől való elszakadás megkönnyítésében, az elszakadás okozta feszültség csökkentésében, segíti a beszoktatást, azaz kapocs a bölcsőde és a család között. A válaszokban megfogalmazódott, hogy ez a tárgy az édesanyát helyettesíti, pótolja hiányát, arra emlékezteti a gyermeket, hogy az anya jönni fog, mindig számíthat rá. Vigaszt nyújt, ha a kicsit sérelem éri, megkönnyíti a délutáni alvást.

Egy kisgyermeknevelő azt is leírta, hogy abban látja az átmeneti tárgy szerepét, hogy a gyermek birtokolhat valamit, ami csak az övé, s bármikor azt csinál vele, amit csak akar.

A kisgyermeknevelők többségének válasza szerint az átmeneti tárgyat a csoportszobában elhelyezett kosárban vagy egyéb tárolóban, illetve a gyermek öltözőszekrényében tárolják, míg a cumikat minden gyermeknek külön az erre a célra rendszeresített dobozában, a polcon helyezik el. Az ötven megkérdezett nevelő közül csak egy válaszolta azt, hogy a tárgyhoz való hozzáférés nem biztosított a nap folyamán.

Én a csoportbeli tárolást tartom előnyösnek, mivel ebben az esetben a tárgy mindig kéznél van, akkor veheti elő a gyermek, amikor szeretné.

2. táblázat

Az átmeneti tárgyak elnevezései

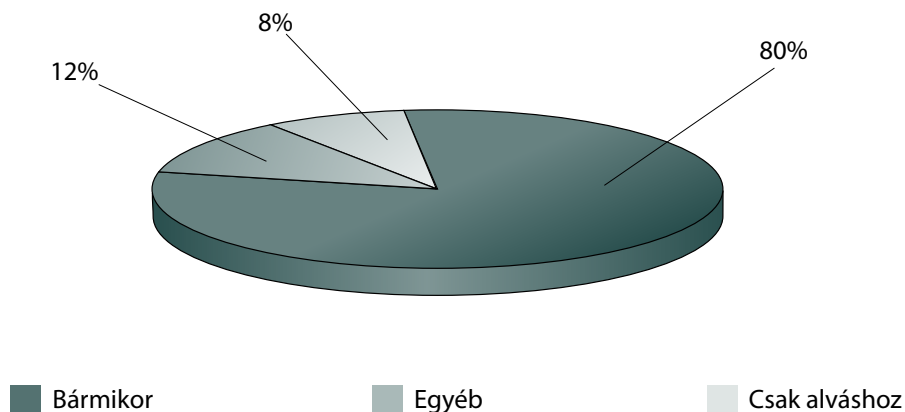
Tárgy	Elnevezések
Pelenka	Pelus, Tapta, Rongyi, Panto, Rongyika, Pel, Pá, Pupu, Momóka, Csücskipelus, Pe, Bubi
Kutya	Pista kutya, Va-va, Kuta, Vau, Senzi, Kutyus, Kutyusom, Hu
Maci	Brumi, Macim, Mackó, Ma, Macóka, Mimi, Macika, Manó, Nyunyó, Büdi
Takaró	Ta-ta, Nyünyü
Rongybaba	Rajmi
Majom	Majmi, Penci
Pillangó	Pilcsi
Nyuszi	Sanyi, Törpe, Cucu, Nyuszika, Nyuszóka, Nyunyó, Nyinyike
Zsiráf	Dezsó
Béka	Bim-bum
Kendő	Dodo, Rongyi
Egér	Csörgő-börgő (csörgős), Cini
Micimackó	Macim, Mackó, Brumma

Tárgy	Elnevezések
Nyuszi alvóka	Aga, Nyuszi
Cica alvóka	Cica
Kisautó	Kocsi, Tütü, Nénu
Víziló	Hugó
Előke	Tem
Tigris	Títi, Bandika
Miki egér	Mini
Párna	Mámmá, Kispárna, Párnám, Csicsis-párna
Szundi kendő	Nünü, Csicsis
Bárány	Bari, Biri-bari
Hold	Holdikó
Oroszlán	Bandi
Labda	Laba
Méhecske	Zümi
Cica	Mirnyu
Cumi	Mumi, Cucu, Cuci, Mimi, Cum-cum, Cu, Gungu, Dudu, Dugó, Cumim-mumim, Munyi, Nin

A vizsgált bölcsődékben a kisgyermeknevelők többsége (40 fő) biztosítja a gyermekeknek az átmeneti tárgyhoz való korlátlan hozzáférést, négy nevelő csak alváshoz engedi elővenni, hatan feltételekhez kötik a használatát, például csak akkor veheti elő a kicsi, ha valami bánat éri (1. ábra).

1. ábra

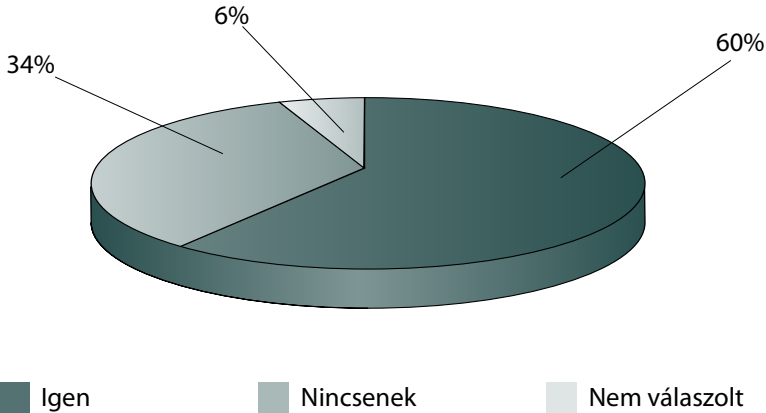
A bölcsődék aránya az átmeneti tárgyhoz való hozzáférés engedélyezése vonatkozásában

A tárgyhasználattal kapcsolatos szabályokat firtató kérdésekre 17 kisgyermeknevelő válaszolta azt, hogy az ő csoportjukban nincsenek ilyen szabályok (2. ábra).

2. ábra

Az átmeneti tárgy használatával kapcsolatos szabályok előfordulása

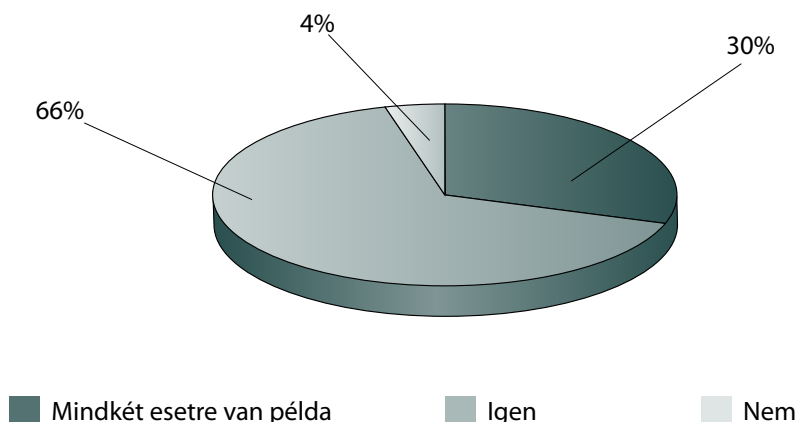
Azok a nevelők, akik az átmeneti tárgyak használatára vonatkozóan szabályokat állítottak fel, a következő elvárásokat fogalmazták meg: ha nincs szükség rá, a gyermek ne vegye elő, illetve tegye vissza a helyére. A többség az udvarra nem engedi kivinni, étkezéskor a gyermek nem ülhet vele az asztalhoz, a fürdőszobába nem viheti magával.

A kisgyermeknevelők elvárják, hogy a kicsik egymás kedvenceit tartsák tiszteltben, ne vegyék el, csak a sajátjukkal játszanak, ne rendetlenkedjenek azokkal. Ügyelnek arra, hogy a kedvenc játéktevékenységet ne zavarja, ilyenkor tegye a gyermek a helyére, ne arra figyeljen, hol van, ki viszi el mellőle. Vannak, akik csak alváskor engedik, hogy a csöppség magához vegye. Egy dolgozó azt írta le, hogy fontos számára, hogy a gyermek ügyeljen az átmeneti tárgy tisztaságára.

Örvendetes eredmény, hogy a kisgyermeknevelők 94%-a nem büntet az átmeneti tárgy megvonásával, bár szerintem senkinek sem szabadna ezt a tárgyat büntetésre használni.

A gyermek neme az átmeneti tárgy kiválasztásánál a nevelők többsége, 86%-a szerint nem játszik szerepet a tárgyválasztási szokásokban, 10%-uk szerint viszont igen.

A többség szerint a kisgyerekek tiszteltben tartják egymás átmeneti tárgyait (3. ábra). Ez több módon is megnyilvánul a bölcsődében. A gyermekek ismerik egymás tárgyait, személyes dologként tartják nyilván azokat. Ennek értelmében nem játszanak társuk tárgyával, nem veszik el tőle, sőt jelzik, ha más gyerek szeretné elvenni, legfeljebb megnézik és visszaadják. Gyakran maguk viszik a tulajdonosa után, ha az leteszi, vagy a csoportban felejtí hazamenetelkor. Amikor nem találják, segítenek egymásnak megkeresni, síró, szomorú társuknak odaadják, kiosztják alvás előtt. Egymását a helyére teszik, ha gazdája ezt elfelejtí.

3. ábra**Egymás átmeneti tárgyának tiszteletben tartása**

Az eredmények szerint arra is látnak példát a kisgyermeknevelők, hogy a kicsik bizonyos esetekben tiszteletben tartják egymás kedvenceit, de előfordul ennek éppen az ellenkezője is. Erre a következő helyzeteket említették: ha egy gyermeknek a másik játéka nagyon tetszik, megvárja, míg az a kosárba rakja, és utána kicsit játszik vele, de ha társuk kéri, hogy rakja le, teljesíti az óhaját és visszahelyezi a vigasztárgyat a kosárba. Néha kíváncsiságból megfogják, megölelgetik a tárgyat, de jól tudják, hogy kié, és vissza is adják a gazdájának. Főleg a kisebb gyermekek esetében fordul elő, hogy nem értik meg, hogy tiszteletben kell tartani a másét. Néhányan ellenben azt tapasztalták, hogy a gyermekek általában nem tartják tiszteletben egymás tárgyait, elveszik azokat, szeretgetik, megnézik, legtöbbször kíváncsiságból, emiatt viszont konfliktus keletkezik a kicsik között.

A megkérdezett kisgyermeknevelők 94%-a vallja azt, hogy az átmeneti tárgyak használata határozottan megkülönböztethető az egyéb játékeszközök használatától. Ennek okát a következőkkel magyarázzák:

Az átmeneti tárgyaknak vigasztaló, nyugtató hatásuk van, amikor a gyermek fáradt, sérelem éri, bánatos, akkor kéri, akkor öleli magához. Néhányan határozottan kijelentik, hogy a gyermek a játékokkal nem alszik, az átmeneti tárggyal nem játszik. Nem is biztos, hogy egészségügyi vagy pedagógiai szempontból megfelelő ez a tárgy a játéktevékenységhez. A gyermek az átmeneti tárgyat nem viszi bele a játékba, nem oszt rá szerepet, míg a játékokkal játszik: épít, főz, takarít, babázik, fürdet, etet, vasal, gyógyít. Mások szerint viszont éppen a szerepjátékok eszközévé teszik az átmeneti tárgyat, idegen tárgyak helyett. Megint mások azt vallják, hogy néha (pl. az autó, a plüssfigura) részt vesz a kicsi játékában is, ez főleg a bölcsődébe kerülés első időszakában tapasztalható. Abban viszont mindenki egyetért, hogy az átmeneti tárgy az anyát helyettesíti, megnyugtat, biztonságot ad, általában puha, hozzá lehet bújni, a picik szorongatják, szemben a játékeszközökkel, melyeket szórakozás és tapasztalás céljából használnak. A vigasztárgyakra a kicsi jobban vigyáz, nagyobb becsben tartja azokat, érzelmileg erősebben ragaszkodik hozzájuk. Személyes jellegűek, a kisgyermek teljesen a magáénak érzi, nem kell megosztania másokkal.

Csak egy kisgyermeknevelő tapasztalta, hogy nem különböztethető meg a játékeszköz az átmeneti tárgytól, mert a gyermek a vigasztárgyként használt maciját bevonja a különböző játéksituációkba, sokszor szerepjátékot játszik vele, öltözteti, takargatja, nem csak alvásnál használja.

Összegzés

Az elvégzett kérdőíves vizsgálat eredménye alapján az az előfeltevésem, miszerint a bölcsődébe járó gyermekek nagy részének van átmeneti tárgya, beigazolódott. Többségük valamilyen plüssfigurával rendelkezik, sokszor valamilyen textil (pl. pelenka, takaró, párna) ez a tárgy, harmadik helyen pedig a cumik állnak.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az átmeneti tárgy használata jól megkülönböztethető az egyéb játékeszközökétől. A gyermekek nagy többsége tiszteletben tartja társa tulajdonát, nem nyúl hozzá, nem veszi el. A legszembevetőbb különbség, hogy a gyermekek nem viszik bele szeretett tárgyukat a játékba.

Adataim szerint a fiúk és a lányok átmeneti tárgy választása között nem érzékelhető lényeges különbség. Winnicott (1999) ugyanakkor lát különbséget a különböző nemű gyermekek tárgyválasztása között. Szerinte, míg a fiúk a keményebb tárgyakat részesítik előnyben, addig a lányok már ekkor a család megszervezése felé hajlanak (azaz babát, macit választanak). Hangsúlyozza azonban, hogy a tárgy használatának módjában nincs különbség.

További vizsgálat célja lehetne, hogy kiderítsük, befolyásolja-e a kötődő nevelés mértéke a későbbi tárgyhasználati szokásokat. Bagdy Emőke elemzései során arra a megállapításra jutott, hogy az erős kötődésű anya-gyermek kapcsolatban nevelődő babák többsége egyáltalán nem vagy kevésbé igényli az átmeneti tárgyak használatát, azaz a hordozás és az együttalvás, a szorosabb közelség, illetve az igény szerinti szoptatás jelentősen csökkent a tárgy iránti szükségletet (Bagdy, elitmed.hu).

Érdemes lenne tovább kutatni azt az alapvetően eltérő viselkedést, hogy miért ragaszkodik az egyik gyermek az átmeneti tárgyhoz, és miért nem igényli ezt egyáltalán a másik?

A kicsik általában maguktól válnak meg kedvencüktől az óvodáskor-kisiskoláskor körül, amikor már kialakul bennük az a magabiztosság, ami feleslegessé teszi számukra e tárgyak használatát. Ugyanakkor az idő előtti elvétele, titokban történő eltüntetése szorongást, bizalmatlanságot válthat ki a gyermekben, és személyiségfejlődési zavart is okozhat.

A kutatás megerősített abban, hogy érdemes, fontos ezzel a témakörrel mélyebben foglalkozni, hiszen az átmeneti tárgy sokkal többet jelent a gyermek számára, mint egy átlagos játékszer, kedvenc eszköz. Véleményem szerint minden kisgyermekkel foglalkozó szakember számára egyértelművé kell tenni az átmeneti tárgy hozzáférhetőségének fontosságát a kicsik lelki sérülésének megelőzése, biztonságérzetük megőrzése, a közösségbe való beilleszkedésük megkönnyítése érdekében. Bölcsődénkben is ennek szellemében végezzük munkánkat, és a szülők figyelmét is felhívjuk gyermekük átmeneti tárgy használatának szerepére, jelentőségére.

IRODALOM

- BAGDY EMŐKE (1996): A transzperszonális pszichológia szellemi horizontja. In: *Pszichoterápia*, 1996/március. 79–86.
- BAGDY (elitmed.hu): *Az érintés pszichológiája. Bagdy Emőke: „Hordozás, együtt alvás, igény szerinti szoptatás és átmeneti tárgyhasználat szerepe a korai anya-gyermek kapcsolatban” című előadása alapján.*
[URL: http://www.elitmed.hu/ilam/hirvilag/a_fejlodo_pszichiatrai_hatarai_beszamolo_az_mpt_xvii_vandorgyuleserol_9185/].
- BÜKI ANDREA (2010): *Ölelj át! – A kötődő nevelésről mindenkinek.* Aposztróf Kiadó, Budapest.
- FALK JUDIT (1989): *A korai anya-gyermek kapcsolat – Szeparáció.* Székesfehérvár.
- JÁVORSZKY EDIT (2009): *Fejlődépszichológia.* Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron.
- NYITRAI ERIKA (2011): *Az érintés hatalma.* Kulcslyuk Kiadó, Budapest.
- PUNGORNÉ GREBENÁR KATALIN (2013): *Az átmeneti tárgy szerepe kisgyermekkorban.* Szakdolgozat. Kézirat. NyME BEPK, Sopron.
- RANSCHBURG JENŐ (2009): *Szülők kis könyve.* Saxum Kiadó, Budapest.
- SPOCK, BENJAMIN (2006): *Az első két év – A gyermekek testi és lelki szükségletei újszülött kortól kétéves korig.* Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest.
- TÓTH SZIMONETTA: *A vizuális képzőművészeti terápia hatása a részképességek fejlődésére 10. p.*
[URL: www.users.atw.hu/eselyped/szakszolgalat/Logopedia].
- VARGA ZSUZSA (2004): *Játék és kreativitás.* In: B. Lakatos Margit (szerk.): *Játékpszichológia – Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak.* ELTE, Budapest. 93-97.
- WILLIAMS, MARGERY (2012): *A bársony nyuszi – Avagy a játékok életre kelnek.* Cerkabella Könyvkiadó, Szentendre.
- WINNICOTT, DONALD W. (1999): *Játszás és valóság.* Animula Kiadó, Budapest.
- WINNICOTT, DONALD W. (2000): *Kisgyermek, család, külvilág.* Animula Kiadó, Budapest.
- WINNICOTT: *A játék eredete Winnicott értelmezésében. 2. p.*
[URL: users2.ml.mindenkilapja.hu/users/.../5.AjtkeredeteWinnicott.ppt].
- ZSUBRITS ATTILA (2011): *A gyermekkor kötődései.* Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron.

Ciróka Bábszínház: *Gimesi Dóra: A Csomótündér*, zeneszerző: *Szabó Balázs*, koreográfus: *Fosztó András*, rendező: *Kuthy Ágnes*, zenei közreműködő: *Dunai Tamás*, játsszák: *Apró Ernő* (Blattner Géza-díjas), *Krucsó Júlia Rita*, *Fülöp József*, *Ivanics Tamás*

„Van a világon egy csomó tündér, ezt mindenki tudja. Tavasztündérek, konyhatündérek, villamosvezető-tündérek stb. De Csomótündér csak egyetlen egy van.” Felmerülhet a kérdés: mit is csinál pontosan a Csomótündér? Csomóz. Gombolyít. Köt. Na de mit csomóz, mit gombolyít, mit köt? Cipőfűzőket, természetesen. Királyfiak és királyleányok cipőfűzőit gombolyítja, köti, csomózza össze, és nincs az az olló, ami a Csomótündér csomóit kibonthatná. Az emberek ezt nevezik házasságnak. De mi történik, ha a Csomótündér tévedésből, nem a megfelelő cipőfűzőket köti össze? El lehet-e vágni a kibonthatatlan csomót? –

Modern mese a válásról iskolásoknak. Az előadás folyamán felmerül, hogy vajon léteznek-e egymásnak-rendeltség? A Csomótündér is tévedhet. Egyszer. Félreolvas két nevet és rossz királyfit és királylányt köt össze. Szerelműkből mégis születik egy kisfiú. Csak tizenkét évvel később derül ki, hogy nem tudnak együtt élni a szülők. Így a Csomótündérnek szét kell őket szakítani. További nagy kérdés az előadás során: minden veszekedés válással kell-e, hogy végződjön? Minden „hibás” találkozásnak válás a vége?

A gyerek nézőket csodás módon lekötötte a látvány, az előadás. A legszebb pillanat az volt, amikor felálltak és követve a szereplőket, majdnem lementek a színpadról. Ennyire megérintette őket ez a történet. Főként óvodásoknak, első-második osztályosoknak ajánlom.